II

(Προπαρασκευαστικές πράξεις)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Τροποποιημένη πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου σχετικά με την εποπτεία και τον έλεγχο των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων

(92/C 175/04)

COM(92) 273 τελικό — SYN 333

(Υποβλήθηκε από την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 149 παράγραφος 3 της συνθήκης ΕΟΚ στις 22 Ιουνίου 1992)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 57 παράγραφος 2 πρώτο και τρίτο εδάφιο,

την πρόταση της Επιτροπής [1],

Σε συνεργασία με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο [2],

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής [3],

Εκτιμώντας:

ότι η παρούσα οδηγία εντάσσεται στους στόχους που εκτίθενται στη Λευκή Βίβλο της Επιτροπής για την ολοκλήρωση της εσωτερικής αγοράς [4]·

ότι είναι σκόπιμο να εναρμονισθούν οι ουσιώδεις κανόνες εποπτείας· ότι είναι σημαντικό να δοθεί στα κράτη μέλη η δυνατότητα να θεσπίσουν αυστηρότερες διατάξεις από τις διατάξεις που προβλέπονται από την παρούσα οδηγία·

ότι για την παρούσα οδηγία ζητήθηκε η γνώμη της συμβουλευτικής επιτροπής τραπεζών η οποία, σύμφωνα με το άρθρο 6 παράγραφος 4 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 12ης Δεκεμβρίου 1977 περί του συντονισμού των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη και την άσκηση της δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος [5], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από την οδηγία 89/646/ΕΟΚ [6], έχει την αρμοδιότητα να υποβάλει οποιαδήποτε πρόταση στην Επιτροπή για το συντονισμό των συντελεστών που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη·

ότι η εποπτεία και ο έλεγχος των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων ενός πιστωτικού ιδρύματος αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της τραπεζικής εποπτείας· ότι η υπερβολική συγκέντρωση χρηματοδοτικών ανοιγμάτων σε ένα μόνο πελάτη ή σε μία ομάδα συνδεδεμένων πελατών μπορεί να οδηγήσει σε απαράδεκτα μεγάλη πιθανότητα ζημιών· ότι μια τέτοια κατάσταση μπορεί να θεωρηθεί επιζήμια για τη φερεγγυότητα του πιστωτικού ιδρύματος·

ότι η κοινή προσέγγιση σχετικά με την εποπτεία και τον έλεγχο των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων των πιστωτικών ιδρυμάτων εισήχθη αρχικά μέσω της σύστασης 87/62/ΕΟΚ της Επιτροπής [7]· ότι το μέσο αυτό επελέγη επειδή επέτρεπε τη σταδιακή προσαρμογή των υφιστάμενων συστημάτων και την καθιέρωση νέων συστημάτων χωρίς να διαταραχθεί το τραπεζικό σύστημα της Κοινότητας· ότι εφόσον ολοκληρώθηκε η πρώτη αυτή φάση, θεωρείται πλέον σκόπιμο να θεσπιστεί μια δεσμευτική πράξη που θα εφαρμόζεται σε όλα τα πιστωτικά ιδρύματα της Κοινότητας·

ότι επειδή τα πιστωτικά ιδρύματα, σε μια ενιαία τραπεζική αγορά, ευρίσκονται σε άμεσο ανταγωνισμό μεταξύ τους, θα πρέπει να υπάρχει αντιστοιχία των υποχρεώσεων σχετικά με την τραπεζική εποπτεία που ισχύουν στο σύνολο της Κοινότητας· ότι, για το σκοπό αυτό, τα κριτήρια που εφαρμόζονται για τον καθορισμό της συγκέντρωσης των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο δεσμευτικών νομικών ρυθμίσεων στο επίπεδο της Κοινότητας και δεν πρέπει να επαφίενται αποκλειστικά στην

(1) ΕΕ αριθ. C 123 της 9. 5. 1991, σ. 18.
(2) Δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί.
(3) ΕΕ αριθ. C 339 της 31. 12. 1991, σ. 35.
(4) Έγγρ. COM(85) 310.
(5) ΕΕ αριθ. L 322 της 17. 12. 1977, σ. 30.
(6) ΕΕ αριθ. L 386 της 30. 12. 1989, σ. 1.
(7) ΕΕ αριθ. L 33 της 4. 2. 1987, σ. 10.

κρίση των κρατών μελών· ότι η θέσπιση κοινών κανόνων θα εξυπηρετήσει καλύτερα τα συμφέροντα της Κοινότητας, δεδομένου ότι θα αποφευχθούν οι διαφορές στους όρους ανταγωνισμού ενώ ταυτόχρονα θα ενισχυθεί το τραπεζικό σύστημα της Κοινότητας·

ότι όσον αφορά την ακριβή λογιστική τεχνική που θα χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, γίνεται αναφορά στις διατάξεις της οδηγίας 86/635/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 8ης Δεκεμβρίου 1986 για τους ετήσιους και ενοποιημένους λογαριασμούς των τραπεζών και λοιπών χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων [1]·

ότι η οδηγία 89/647/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 18ης Δεκεμβρίου 1989 σχετικά με το συντελεστή φερεγγυότητας των πιστωτικών ιδρυμάτων [2] περιλαμβάνει ονοματολογία των πιστωτικών κινδύνων που αντιμετωπίζουν τα πιστωτικά ιδρύματα· ότι είναι συνεπώς δικαιολογημένο να γίνει αναφορά σ' αυτή την ονοματολογία για τον ορισμό των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων κατά την έννοια της παρούσας οδηγίας· ότι δεν είναι ωστόσο σκόπιμο να γίνει αναφορά κατ' αρχήν στις σταθμίσεις ούτε στους βαθμούς κινδύνου που θεσπίζονται από την οδηγία 89/647/ΕΟΚ· ότι, πράγματι, αυτές οι σταθμίσεις και βαθμοί κινδύνου ανταποκρίνονται στην ανάγκη διασφάλισης της φερεγγυότητας που απαιτείται για την κάλυψη των πιστωτικών κινδύνων των πιστωτικών ιδρυμάτων· ότι, στο πλαίσιο μιας κανονιστικής ρύθμισης σχετικά με τα μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα, στόχος είναι να περιοριστεί ο μέγιστος κίνδυνος ζημιών ενός πιστωτικού ιδρύματος από έναν πελάτη ή ομάδα συνδεδεμένων πελατών· ότι πρέπει συνεπώς να υιοθετηθεί μια συνετή προσέγγιση που να αποσκοπεί στο να λαμβάνεται κατά γενικό κανόνα υπόψη η ονομαστική αξία των κινδύνων, χωρίς εφαρμογή συντελεστών στάθμισης ή βαθμών κινδύνου·

ότι όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα αναλαμβάνει κινδύνους έναντι της μητρικής του επιχείρησης ή έναντι των άλλων θυγατρικών αυτής της μητρικής επιχείρησης, πρέπει να επιδεικνύεται ιδιαίτερη σύνεση· ότι η διαχείριση των κινδύνων που αναλαμβάνονται από τα πιστωτικά ιδρύματα πρέπει να γίνεται εντελώς αυτόνομα, στο πλαίσιο της τήρησης των αρχών της υγιούς τραπεζικής διαχείρισης, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη κανένας παράγοντας ξένος προς αυτές τις αρχές· ότι οι διατάξεις της δεύτερης οδηγίας 89/646/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 15ης Δεκεμβρίου 1989 για το συντονισμό των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων που αφορούν την ανάληψη και την άσκηση δραστηριότητας πιστωτικού ιδρύματος και την τροποποίηση της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ, προβλέπουν ότι στην περίπτωση που η επιρροή που ασκείται από τα πρόσωπα τα οποία κατέχουν άμεσα ή έμμεσα ειδική συμμετοχή σε πιστωτικό ίδρυμα είναι δυνατόν να αποβεί εις βάρος της συνετής και χρηστής διαχείρισης του ιδρύματος, οι αρμόδιες αρχές λαμβάνουν τα κατάλληλα μέτρα για να τερματιστεί αυτή η κατάσταση· ότι στον τομέα των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, πρέπει επίσης να προβλεφθούν ειδικοί κανόνες για τους κινδύνους που αναλαμβάνονται από ένα πιστωτικό ίδρυμα έναντι επιχειρήσεων του ιδίου ομίλου και, στη συγκεκριμένη περίπτωση, αυστηρότεροι κανόνες περιορισμού για τα ανοίγματα αυτά σε σχέση με τα άλλα ανοίγματα· ότι αυτός ο αυστηρότερος περιορισμός δεν πρέπει πάντως να εφαρμόζεται όταν η μητρική επιχείρηση είναι χρηματοδοτική εταιρεία ή πιστωτικό ίδρυμα, και οι άλλες θυγατρικές πιστωτικά ιδρύματα, χρηματοδοτικά ιδρύματα, ή επιχειρήσεις βοηθητικών τραπεζικών υπηρεσιών, εφόσον όλες αυτές οι επιχειρήσεις υπόκεινται στην εποπτεία σε ενοποιημένη βάση του πιστωτικού ιδρύματος· ότι δ' αυτήν την περίπτωση, η εποπτεία σε ενοποιημένη βάση του κατ' αυτόν τον τρόπο διαμορφωθέντος συνόλου επιτρέπει την άσκηση επαρκώς αποτελεσματικής εποπτείας, χωρίς να είναι απαραίτητο να προβλεφθούν αυστηρότεροι κανόνες για τον περιορισμό των ανοιγμάτων· ότι, επίσης, αυτό θα ενθαρρύνει τους τραπεζικούς ομίλους να οργανώσουν τις διαρθρώσεις τους κατά τρόπο που να καθίσταται δυνατή η άσκηση εποπτείας σε ενοποιημένη βάση, πράγμα επιθυμητό δεδομένου ότι έτσι θα είναι δυνατό να ασκείται πληρέστερη εποπτεία·

ότι προκειμένου να εξασφαλιστεί η αρμονική εφαρμογή της οδηγίας θα πρέπει να επιτραπεί στα κράτη μέλη να προβλέψουν την εφαρμογή των νέων ορίων σε δύο στάδια· ότι για τα μικρότερα πιστωτικά ιδρύματα μια μεγαλύτερη μεταβατική περίοδος μπορεί να δικαιολογηθεί, δεδομένου ότι η ταχύτερη εφαρμογή του κανόνα του 25 % θα περιόριζε πολύ απότομα την πιστωτική τους δραστηριότητα·

ότι όσον αφορά τους αναληφθέντες κινδύνους προς δύο επιχειρήσεις, η συνέχιση χρηματοδότησης των οποίων είναι ζωτικής σημασίας για την παροχή ενέργειας στην Πορτογαλία, κρίνεται αναγκαίο να παρασχεθεί στη χώρα αυτή μια μεταβατική περίοδος μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 1998, προκειμένου να επιτραπεί, στα πορτογαλικά πιστωτικά ιδρύματα να πραγματοποιήσουν μια αναδιοργάνωση που θα τους εξασφαλίσει τη δυνατότητα να διατηρήσουν — στο τέλος αυτής της περιόδου — την ικανότητα χρηματοδότησης των αναφερθεισών επιχειρήσεων, σεβόμενα πλήρως τα όρια που έχουν προβλεφθεί από την παρούσα οδηγία·

ότι με την οδηγία 89/646/ΕΟΚ ανατέθηκαν στην Επιτροπή εκτελεστικές αρμοδιότητες της ίδιας φύσης με εκείνες τις οποίες το Συμβούλιο διατήρησε το δικαίωμα να ασκεί στο πλαίσιο της οδηγίας 89/299/ΕΟΚ της 17ης Απριλίου 1989 σχετικά με τα ίδια κεφάλαια των πιστωτικών ιδρυμάτων [3]·

ότι λαμβανομένων υπόψη των ιδιαιτεροτήτων του εν λόγω τομέα, πρέπει να ανατεθεί στην επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 22 της οδηγίας 89/646/ΕΟΚ η αποστολή να επικουρεί την Επιτροπή κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων που της ανατίθενται σύμφωνα με τη διαδικασία III εναλλακτική διατύπωση α), της απόφασης 87/373/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 13ης Ιουλίου 1987 για τον καθορισμό των όρων άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων που ανατίθενται στην Επιτροπή [4]·

ότι, όσον αφορά την εποπτεία των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων σχετικά με δραστηριότητες οι οποίες

(1) ΕΕ αριθ. L 372 της 31. 12. 1986, σ. 1.

(2) ΕΕ αριθ. L 386 της 30. 12. 1989, σ. 14.

(3) ΕΕ αριθ. L 124 της 5. 5. 1989, σ. 16.

(4) ΕΕ αριθ. L 197 της 18. 7. 1987, σ. 33.

κυρίως υπόκεινται στους κινδύνους της αγοράς, ο απαραίτητος συντονισμός των μεθόδων εποπτείας μπορεί να εξασφαλίζεται βάσει κοινοτικής πράξης για την επάρκεια των ίδιων κεφαλαίων των εταιρειών επενδύσεων και των πιστωτικών ιδρυμάτων· ότι αυτό συνεπάγεται, μέχρις ότου θεσπιστούν κοινοτικές νομοθετικές διατάξεις σχετικά με τα προαναφερόμενα μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα, η εποπτεία των μεγάλων ανοιγμάτων που αφορούν δραστηριότητες κατ' εξοχήν υποκείμενες στους κινδύνους της αγοράς, όπως το χαρτοφυλάκιο διαπραγματεύσεων, οι δεσμεύσεις για την αναδοχή της έκδοσης τίτλων και οι απαιτήσεις που αφορούν το διακανονισμό συναλλαγών επί τίτλων, μπορεί να αφεθεί στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας, νοούνται ως:

α) «πιστωτικό ίδρυμα»: το πιστωτικό ίδρυμα κατά την έννοια του άρθρου 1 πρώτη περίπτωση της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ, συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων του ιδρύματος αυτού σε τρίτες χώρες καθώς και κάθε ιδιωτική ή δημόσια επιχείρηση συμπεριλαμβανομένων των υποκαταστημάτων της, που ανταποκρίνεται στον ορισμό του άρθρου 1 πρώτη περίπτωση της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ και έχει λάβει άδεια λειτουργίας σε τρίτη χώρα·

β) «αρμόδιες αρχές»: οι αρμόδιες αρχές κατά την έννοια του άρθρου 1 ένατη περίπτωση της οδηγίας 92/30/ΕΟΚ του Συμβουλίου της 6ης Απριλίου 1992 σχετικά με την εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων σε ενοποιημένη βάση [1]·

γ) «μητρική επιχείρηση»: η μητρική επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 1 έβδομη περίπτωση της οδηγίας 92/30/ΕΟΚ·

δ) «θυγατρική»: η θυγατρική επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 1 όγδοη περίπτωση της οδηγίας 92/30/ΕΟΚ·

ε) «χρηματοπιστωτική εταιρεία»: η επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 1 τρίτη περίπτωση της οδηγίας 92/30/ΕΟΚ·

στ) «χρηματοδοτικό ίδρυμα»: επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 1 δεύτερη περίπτωση της οδηγίας 92/30/ΕΟΚ·

ζ) «επιχείρηση βοηθητικών τραπεζικών υπηρεσιών»: η επιχείρηση κατά την έννοια του άρθρου 1 πέμπτη περίπτωση της οδηγίας 92/30/ΕΟΚ·

η) «χρηματοδοτικά ανοίγματα»: τα στοιχεία ενεργητικού και τα εκτός ισολογισμού στοιχεία που απαριθμούνται στο άρθρο 6 και στα παραρτήματα I και III της οδηγίας 89/647/ΕΟΚ, χωρίς εφαρμογή των συντελεστών στάθμισης ή βαθμών κινδύνου που προβλέπονται από τις διατάξεις αυτές· τα στοιχεία εκτός ενεργητικού που αναφέρονται στο παράρτημα III υπολογίζονται σύμφωνα με τη μέθοδο που περιγράφεται στο παράρτημα II της ίδιας οδηγίας, χωρίς εφαρμογή των συντελεστών στάθμισης που προβλέπονται για κάθε κατηγορία αντισυμβαλλομένου· όλα τα στοιχεία που καλύπτονται κατά 100 % από ίδια κεφάλαια, μπορούν, με την έγκριση των αρμόδιων αρχών, να εξαιρούνται από τον ορισμό των χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, εφόσον τα κεφάλαια αυτά δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του συντελεστή φερεγγυότητας και των άλλων συντελεστών εποπτείας που προβλέπονται στις κοινοτικές πράξεις· στα χρηματοδοτικά ανοίγματα δεν συμπεριλαμβάνονται:

— στην περίπτωση των πράξεων συναλλάγματος, τα ανοίγματα που προκύπτουν κατά τη συνήθη πορεία του διακανονισμού, κατά την περίοδο των 48 ωρών μετά την πληρωμή ή

— στην περίπτωση συναλλαγών για την αγοραπωλησία τίτλων, τα ανοίγματα που προκύπτουν κατά τη συνήθη πορεία του διακανονισμού στις πέντε εργάσιμες ημέρες που ακολουθούν την πληρωμή ή την παράδοση των τίτλων, ανάλογα με το ποιό από τα δύο γίνεται ενωρίτερα·

θ) «ζώνη Α»: η ζώνη που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 δεύτερη περίπτωση της οδηγίας 89/647/ΕΟΚ·

ι) «ζώνη Β»: η ζώνη που ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 τρίτη περίπτωση της οδηγίας 89/647/ΕΟΚ·

κ) «ίδια κεφάλαια»: τα ίδια κεφάλαια ενός πιστωτικού ιδρύματος κατά την έννοια της οδηγίας 89/299/ΕΟΚ·

λ) «εξουσία ελέγχου»: η σχέση που υφίσταται μεταξύ μιας μητρικής και μιας θυγατρικής επιχείρησης, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 1 της οδηγίας 83/349/ΕΟΚ, ή παρεμφερής σχέση μεταξύ οιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου και μιας επιχείρησης·

μ) «ομάδα συνδεδεμένων πελατών»:

i) δύο ή περισσότερα πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, τα οποία, πλην αντιθέτου αποδείξεως, αντιπροσωπεύουν έναν ενιαίο κίνδυνο διότι το ένα κατέχει, άμεσα ή έμμεσα, εξουσία ελέγχου επί του άλλου ή των άλλων,

[1] ΕΕ αριθ. L 110 της 28. 4. 1992, σ. 52.

ii) δύο ή περισσότερα πρόσωπα, φυσικά ή νομικά, μεταξύ των οποίων δεν υπάρχει σχέση ελέγχου όπως η αναφερόμενη στο σημείο i), αλλά τα οποία θεωρούνται ως αποτελούντα έναν ενιαίο κίνδυνο διότι συνδέονται μεταξύ τους κατά τρόπο ώστε να είναι πιθανό ότι εάν ένα από αυτά αντιμετωπίζει χρηματοοικονομικά προβλήματα, το άλλο ή όλα τα άλλα θα αντιμετωπίσουν δυσκολίες εξόφλησης.

Άρθρο 2

Πεδίο εφαρμογής

Η παρούσα οδηγία εφαρμόζεται στα πιστωτικά ιδρύματα τα οποία έχουν λάβει την άδεια λειτουργίας που αναφέρεται στο άρθρο 3 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ.

Ωστόσο, τα κράτη μέλη δεν υποχρεούνται να εφαρμόσουν αυτή την οδηγία:

α) στα πιστωτικά ιδρύματα που αναφέρονται στον κατάλογο του άρθρου 2 παράγραφος 2 της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ·

β) στα ιδρύματα κράτους μέλους τα οποία, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 4 στοιχείο α) της οδηγίας 77/780/ΕΟΚ, συνδέονται με κεντρικό οργανισμό εγκατεστημένο σ' αυτό το ίδιο κράτος μέλος, εφόσον, και χωρίς να θίγεται η εφαρμογή αυτής της οδηγίας στον κεντρικό οργανισμό, το σύνολο, που αποτελείται από τον κεντρικό οργανισμό και τα συνδεδεμένα ιδρύματα, υπόκειται σε συνολική εποπτεία.

Άρθρο 3

Η κοινοποίηση των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων

1. Ένα χρηματοδοτικό άνοιγμα ενός πιστωτικού ιδρύματος σε έναν πελάτη ή σε μια ομάδα συνδεδεμένων πελατών θεωρείται «μεγάλο χρηματοδοτικό άνοιγμα», όταν η αξία του φθάσει ή υπερβεί το 10 % των ιδίων κεφαλαίων του.

2. Για όλα τα μεγάλα ανοίγματα, κατά την έννοια της παραγράφου 1, τα πιστωτικά ιδρύματα απευθύνουν σχετική κοινοποίηση στις αρμόδιες αρχές. Τα κράτη μέλη προβλέπουν ότι η κοινοποίηση αυτή πραγματοποιείται, κατ' επιλογήν τους, σύμφωνα με μία από τις ακόλουθες δύο διαδικασίες:

— κοινοποίηση όλων των μεγάλων ανοιγμάτων τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος, συνοδευόμενη από την ανακοίνωση, καθόλη τη διάρκεια του έτους, όλων των νέων ανοιγμάτων και κάθε αύξησης υπαρχόντων μεγάλων ανοιγμάτων κατά τουλάχιστον 20 % σε σχέση με την τελευταία ανακοίνωση,

— κοινοποίηση όλων των μεγάλων ανοιγμάτων τουλάχιστον τέσσερις φορές κατ' έτος.

3. Μπορούν ωστόσο να απαλλαγούν από την υποχρέωση κοινοποίησης κατά την έννοια της παραγράφου 2, τα χρηματοδοτικά ανοίγματα που εξαιρούνται βάση του άρθρου 4 παράγραφος 7 στοιχεία α), β), γ), δ), στ), ζ) και η). Η συχνότητα κοινοποίησης που προβλέπεται στη δεύτερη περίπτωση της προηγούμενης παραγράφου μπορεί να περιοριστεί σε δύο φορές το χρόνο για τα άλλα χρηματοδοτικά ανοίγματα που προβλέπονται στα υπόλοιπα σημεία της παραγράφου 7 καθώς και στις παραγράφους 8, 9 και 10 του άρθρου 4.

4. Οι αρμόδιες αρχές θα απαιτούν να έχει κάθε πιστωτικό ίδρυμα ασφαλείς διοικητικές και λογιστικές διαδικασίες και επαρκείς μηχανισμούς εσωτερικού ελέγχου για την επισήμανση και την καταγραφή όλων των μεγάλων ανοιγμάτων και των επακόλουθων μεταβολών τους, όπως ορίζει και απαιτεί η παρούσα οδηγία, καθώς και για την εποπτεία αυτών των ανοιγμάτων λαμβάνοντας υπόψη την πολιτική που ακολουθεί το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα σε θέματα ανοιγμάτων.

Όταν ένα πιστωτικό ίδρυμα επικαλείται το ευεργέτημα της παραγράφου 3, διατηρεί τα στοιχεία τα σχετικά με τους λόγους που επικαλέστηκε επί ένα έτος από το γεγονός που αποτέλεσε τη βάση της απαλλαγής, ώστε να μπορούν οι αρμόδιες αρχές να ελέγξουν το βάσιμο της απαλλαγής αυτής.

Άρθρο 4

Όρια μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων

1. Τα πιστωτικά ιδρύματα δεν δύνανται να έχουν, ως προς ένα πελάτη ή μια ομάδα συνδεδεμένων πελατών, χρηματοδοτικά ανοίγματα των οποίων το συνολικό ποσό υπερβαίνει το 25 % των ιδίων κεφαλαίων.

2. Όταν αυτός ο πελάτης ή η ομάδα συνδεδεμένων πελατών είναι η μητρική ή η θυγατρική επιχείρηση του πιστωτικού ιδρύματος, ή/και μία ή περισσότερες από τις θυγατρικές αυτής της μητρικής επιχείρησης, το ποσοστό που προβλέπεται στην παράγραφο 1 μειώνεται σε 20 %. Ωστόσο, τα κράτη μέλη δύνανται να μην επιβάλουν το εν λόγω όριο στα προαναφερόμενα μεγάλα ανοίγματα υπό την προϋπόθεση ότι θα προβλέπουν ιδιαίτερο έλεγχο των συγκεκριμένων ανοιγμάτων μέσω άλλων μέτρων ή διαδικασιών. Ενημερώνουν τη συμβουλευτική επιτροπή τραπεζών και την Επιτροπή για το περιεχόμενο αυτών των μέτρων ή διαδικασιών.

3. Τα πιστωτικά ιδρύματα δεν μπορούν να έχουν μεγάλα χρηματοδοτικά ανοίγματα των οποίων το συνολικό ποσό υπερβαίνει το 800 % των ιδίων κεφαλαίων.

4. Τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν αυστηρότερα όρια από τις οριακές τιμές που προβλέπονται στις παραγράφους 1, 2 και 3.

5. Τα πιστωτικά ιδρύματα οφείλουν, όσον αφορά τα ανοίγματα που αναλαμβάνουν να τηρούν μονίμως τα όρια που καθορίζονται στις παραγράφους 1, 2 και 3. Εάν, σε εξαιρετική περίπτωση, τα ανοίγματα υπερβαίνουν τα εν λόγω όρια τιμή, αυτό πρέπει να κοινοποιείται αμέσως στις αρμόδιες αρχές οι οποίες δύνανται, εφόσον το δικαιολογούν οι περιστάσεις, να παράσχουν περιορισμένη προθεσμία προκειμένου το πιστωτικό ίδρυμα να συμμορφωθεί προς τα όρια.

6. Τα κράτη μέλη μπορούν να απαλλάσσουν πλήρως ή μερικώς από την εφαρμογή των παραγράφων 1, 2 και 3 τα ανοίγματα που αναλαμβάνει το πιστωτικό ίδρυμα έναντι της μητρικής του επιχείρησης των άλλων θυγατρικών της μητρικής επιχείρησης και των δικών του θυγατρικών, εφόσον οι επιχειρήσεις αυτές υπόκεινται στην εποπτεία επί ενοποιημένης βάσεως, στην οποία υπόκειται και το εν λόγω πιστωτικό ίδρυμα, σύμφωνα με την οδηγία 92/30/ΕΟΚ ή με τους ισοδυνάμου αποτελέσματος κανόνες που ισχύουν σε τρίτη χώρα.

7. Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να εξαιρούν, εν όλω ή εν μέρει από την εφαρμογή των παραγράφων 1, 2 και 3 τα ακόλουθα ανοίγματα:

α) στοιχεία ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις έναντι κεντρικών διοικήσεων και κεντρικών τραπεζών της ζώνης Α·

β) στοιχεία ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις έναντι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·

γ) στοιχεία ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις οι οποίες καλύπτονται ρητά από εγγύηση των κεντρικών διοικήσεων και των κεντρικών τραπεζών της ζώνης Α, καθώς και των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·

δ) άλλα ανοίγματα έναντι, ή καλυπτόμενα από την εγγύηση των κεντρικών διοικήσεων και των κεντρικών τραπεζών της ζώνης Α, καθώς και των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων·

ε) στοιχεία ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις και άλλα ανοίγματα έναντι των κεντρικών διοικήσεων και των κεντρικών τραπεζών της ζώνης Β, εκφρασμένες και χρηματοδοτούμενες στο νόμισμα του δανειζομένου·

στ) στοιχεία ενεργητικού και άλλα χρηματοδοτικά ανοίγματα επαρκώς εξασφαλισμένα, κατά την κρίση των αρμόδιων αρχών, με τίτλους που έχουν εκδοθεί από τις κεντρικές διοικήσεις ή τις κεντρικές τράπεζες της ζώνης Α, από τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες ή από τις τοπικές ή περιφερειακές διοικήσεις των κρατών μελών σχετικά με τις οποίες το άρθρο 7 της οδηγίας 89/647/ΕΟΚ προβλέπει, σε θέματα φερεγγυότητας, στάθμιση 0 %·

ζ) στοιχεία ενεργητικού και άλλα ανοίγματα επαρκώς εξασφαλισμένα, κατά την κρίση των αρμόδιων αρχών, με κατάθεση ρευστών διαθέσιμων στο δανειοδοτούν ίδρυμα ή στο πιστωτικό ίδρυμα που είναι η μητρική επιχείρηση ή θυγατρική του δανειοδοτούντος ιδρύματος·

η) στοιχεία ενεργητικού και άλλα ανοίγματα επαρκώς εξασφαλισμένα, κατά την κρίση των αρμόδιων αρχών, με πιστοποιητικά καταθέσεων που έχουν εκδοθεί από το δανειοδοτούν ίδρυμα ή από πιστωτικό ίδρυμα το οποίο είναι η μητρική ή θυγατρική επιχείρηση του δανειοδοτούντος ιδρύματος, και κατατεθεί σε οποιοδήποτε από αυτά·

θ) στοιχεία ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις και άλλα ανοίγματα έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων, προθεσμίας λήξης ενός έτους ή μικρότερης, και τα οποία δεν αποτελούν ίδια κεφάλαια αυτών των ιδρυμάτων κατά την έννοια της οδηγίας 89/299/ΕΟΚ·

ι) στοιχεία ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις και άλλα ανοίγματα, με προθεσμία λήξης ενός έτους ή μικρότερη, εξασφαλισμένα σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 της οδηγίας 89/647/ΕΟΚ, έναντι ιδρυμάτων που δεν είναι πιστωτικά ιδρύματα αλλά πληρούν τους όρους της παραγράφου αυτής·

κ) εμπορικά και άλλα ανάλογα γραμμάτια, προθεσμίας λήξης ενός έτους ή μικρότερης, που φέρουν οπισθογράφηση άλλου πιστωτικού ιδρύματος·

λ) ομολογίες κατά την έννοια του άρθρου 22 παράγραφος 4 της οδηγίας 85/611/ΕΟΚ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 88/220/ΕΟΚ του Συμβουλίου·

μ) μέχρι μεταγενέστερου συντονισμού, συμμετοχές σε ασφαλιστικές εταιρείες που αναφέρονται στο άρθρο 12 παράγραφος 3 της οδηγίας 89/646/ΕΟΚ έως το 40 % το πολύ των ιδίων κεφαλαίων του συμμετέχοντος πιστωτικού ιδρύματος·

ν) στοιχεία ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις έναντι περιφερειακών ή κεντρικών πιστωτικών ιδρυμάτων με τα οποία το δανειοδοτούν πιστωτικό ίδρυμα είναι συνδεδεμένο, στο πλαίσιο δικτύου, δυνάμει νομικών ή καταστατικών διατάξεων και τα οποία είναι υπεύθυνα, κατ' εφαρμογή αυτών των διατάξεων, να προβαίνουν σε συμψηφισμό των απαιτήσεων και χρεών μεταξύ των ιδρυμάτων που συμμετέχουν στο δίκτυο·

ξ) ανοίγματα επαρκώς εξασφαλισμένα, κατά την κρίση των αρμόδιων αρχών, με εγγύηση υπό μορφή τίτλων εκτός των τίτλων που έχουν εκδοθεί από τις κεντρικές διοικήσεις ή τις κεντρικές τράπεζες της ζώνης Α ή τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, υπό τον όρο ότι οι τίτλοι δεν εκδίδονται ούτε από το ίδιο το πιστωτικό ίδρυμα ή τη μητρική του επιχείρηση ή μία από τις θυγατρικές τους, ούτε από τον εν λόγω πελάτη ή όμιλο συνδεδεμένων πελατών. Οι τίτλοι που δίδονται ως εγγύηση πρέπει να αποτιμώνται στην τιμή αγοράς, να έχουν υπεραξία σε σχέση με τα ασφαλιζόμενα ανοίγματα και να είναι είτε εισηγμένοι σε χρηματιστήριο είτε πράγματι διαπραγμα-

τεύσιμοι και κανονικά εισηγμένοι σε αγορά που λειτουργεί μέσω αναγνωρισμένων επαγγελματικών φορέων που εξασφαλίζουν κατά την κρίση των αρμόδιων αρχών του κράτους μέλους καταγωγής του πιστωτικού ιδρύματος, τη δυνατότητα καθορισμού αντικειμενικής τιμής που επιτρέπει να εξακριβώνεται, οποιαδήποτε στιγμή, η υπεραξία αυτών των τίτλων. Απαιτείται υπεραξία 100 %· εντούτοις, η υπεραξία αυτή είναι 150 % στην περίπτωση μετοχών και 50 % στην περίπτωση ομολογιών εκδιδομένων από πιστωτικά ιδρύματα και περιφερειακές ή τοπικές αρχές των κρατών μελών εκτός από αυτά που προβλέπονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 89/647/ΕΟΚ του Συμβουλίου και στην περίπτωση ομολογιών εκδιδόμενων από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και πολυμερείς τράπεζες ανάπτυξης όπως καθορίζονται στο άρθρο 2 της οδηγίας 89/647/ΕΟΚ. Η εγγύηση υπό μορφή τίτλων δεν μπορεί να αποτελέσει ίδια κεφάλαια πιστωτικών ιδρυμάτων όπως καθορίζονται στην οδηγία 89/299/ΕΟΚ·

ο) ενυπόθηκα δάνεια επί κατοικιών για τα οποία, κατά την κρίση των αρμόδιων αρχών, παρέχεται επαρκής ασφάλεια καθώς και συναλλαγές χρηματοδοτικής μίσθωσης κατοικιών βάσει των οποίων ο εκμισθωτής διατηρεί την πλήρη κυριότητα της μισθωμένης κατοικίας ενόσω ο μισθωτής δεν έχει ασκήσει την προαίρεση αγοράς του, και στις δύο περιπτώσεις έως 50 % της αξίας του συγκεκριμένου ακινήτου. Η αξία του ακινήτου θα υπολογίζεται, κατά την κρίση των αρμοδίων αρχών, με βάση αυστηρούς κανόνες αξιολόγησης, οι οποίοι προβλέπονται από νομοθετικές κανονιστικές ή διοικητικές διατάξεις. Η αξιολόγηση θα γίνεται τουλάχιστον μία φορά κατ' έτος. Στα πλαίσια αυτά η ιδιοκτησία ακινήτων εννοείται ως κατοικία την οποία καταλαμβάνει ή θα καταλάβει ή θα εκμισθώσει ο δανειζόμενος·

π) 50 % των στοιχείων εκτός ισολογισμού, περιορισμένου κινδύνου που αναφέρονται στο παράρτημα I της οδηγίας 89/647/ΕΟΚ·

ρ) με τη συμφωνία των αρμόδιων αρχών, οι εγγυήσεις εκτός από τις εγγυήσεις δανείων οι οποίες έχουν νομοθετική ή κανονιστική βάση και τις οποίες παρέχουν στους πελάτες μέλη τους οι εταιρείες αμοιβαίων εγγυήσεων που θεωρούνται ως πιστωτικά ιδρύματα κατά την έννοια του άρθρου 1 στοιχείο α), υπό την επιφύλαξη στάθμισης 20 % του ποσού τους. Τα κράτη μέλη πληροφορούν την Επιτροπή ότι κάνουν χρήση αυτής της ευχέρειας προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι δεν προκαλούνται στρεβλώσεις του ανταγωνισμού. Το αργότερο πέντε έτη μετά την έκδοση της παρούσας οδηγίας, η Επιτροπή υποβάλλει στο Συμβούλιο έκθεση η οποία συνοδεύεται, αν είναι αναγκαίο, από τις κατάλληλες προτάσεις·

σ) τα στοιχεία εκτός ισολογισμού με χαμηλό κίνδυνο που αναφέρονται στο παράρτημα I της οδηγίας 89/647/ΕΟΚ, εφόσον έχει συναφθεί με τον πελάτη ή την ομάδα συνδεδεμένων πελατών συμφωνία που προβλέπει ότι το άνοιγμα μπορεί να υπάρχει μόνον εφόσον ελεγχθεί ότι δεν θα οδηγήσει σε υπέρβαση των ορίων που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφοι 1, 2 και 3.

8. Τα κράτη μέλη μπορούν, για την εφαρμογή των παραγράφων 1, 2 και 3, να ορίσουν συντελεστή στάθμισης 20 % για τα στοιχεία ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις, καθώς και τα άλλα ανοίγματα έναντι ή καλυπτόμενα από την εγγύηση των περιφερειακών και τοπικών διοικήσεων των κρατών μελών· ωστόσο τα κράτη μέλη μπορούν, υπό τους όρους που προβλέπονται στο άρθρο 7 της οδηγίας 89/647/ΕΟΚ, να μειώσουν το συντελεστή αυτό σε 0 %.

9. Τα κράτη μέλη μπορούν, για την εφαρμογή των παραγράφων 1, 2 και 3 να ορίσουν συντελεστή στάθμισης 20 % στα στοιχεία του ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις καθώς και σε άλλα ανοίγματα έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων με προθεσμία λήξης άνω του έτους αλλά μικρότερη ή ίση της τριετίας, και συντελεστή στάθμισης 50 % στα στοιχεία του ενεργητικού που αντιπροσωπεύουν απαιτήσεις έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων με προθεσμία λήξης άνω της τριετίας, υπό τον όρο ότι οι τελευταίες αυτές αντιπροσωπεύονται από χρεωστικούς τίτλους που έχουν εκδοθεί από πιστωτικό ίδρυμα και ότι επίσης, κατά την κρίση των αρμόδιων αρχών, οι χρεωστικοί αυτοί τίτλοι μπορούν πράγματι να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγών σε αγορά αποτελούμενη από επαγγελματίες φορείς και ότι υπόκεινται σε καθημερινή τιμολόγηση στην αγορά αυτή ή η έκδοση των οποίων έχει εγκριθεί από τις αρμόδιες αρχές του κράτους προέλευσης του εκδίδοντος πιστωτικού ιδρύματος. Σε όλες αυτές τις περιπτώσεις τα στοιχεία αυτά δεν μπορούν να αντιπροσωπεύουν ίδια κεφάλαια κατά την έννοια της οδηγίας 89/299/ΕΟΚ.

10. Κατά παρέκκλιση των διατάξεων της προηγούμενης παραγράφου και της παραγράφου 7 σημείο i), τα κράτη μέλη μπορούν να υποβάλουν σε στάθμιση 20 % τα στοιχεία του ενεργητικού που συνιστούν απαιτήσεις και άλλα ανοίγματα έναντι πιστωτικών ιδρυμάτων, ανεξαρτήτως της διάρκειάς τους.

11. Όταν ένα άνοιγμα έναντι ενός πελάτη καλύπτεται από εγγύηση τρίτου, ή με ασφάλεια υπό μορφή τίτλων που εκδίδονται από τρίτον υπό τους όρους της παραγράφου 7 στοιχείο ξ), τα κράτη μέλη μπορούν:

— να θεωρήσουν ότι το άνοιγμα υφίσταται έναντι τρίτου και όχι έναντι του πελάτη, εάν καλύπτεται, κατά την κρίση των αρμόδιων αρχών, από την άμεση και άνευ όρων εγγύηση αυτού του τρίτου,

— να θεωρήσουν ότι το άνοιγμα υφίσταται έναντι του τρίτου και όχι έναντι του πελάτη, εάν το άνοιγμα που ορίζεται στην παράγραφο 7 στοιχείο ξ) καλύπτεται με ασφάλεια υπό τους όρους που προβλέπονται στη διάταξη αυτή.

12. Το αργότερο μέσα σε προθεσμία πέντε ετών μετά την ημερομηνία που αναφέρεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1, το Συμβούλιο θα εξετάσει βάσει εκθέσεως της Επιτροπής τη μεταχείριση των διατραπεζικών ανοιγμάτων που προβλέπονται στην παράγραφο 7 στοιχείο θ) και στις παραγράφους 9 και 10. Το Συμβούλιο θα αποφασίσει, επί προτάσει της Επιτροπής, τις κατά περίπτωση αναγκαίες τροποποιήσεις.

Άρθρο 5

Εποπτεία σε ενοποιημένη και μη ενοποιημένη βάση

1. Όταν το πιστωτικό ίδρυμα δεν είναι ούτε μητρική επιχείρηση ούτε θυγατρική, η εποπτεία της τήρησης των υποχρεώσεων που ορίζονται από τα άρθρα 3 και 4 ή από κάθε άλλη εφαρμοστέα κοινοτική διάταξη ασκείται σε μη ενοποιημένη βάση.

2. Στις άλλες περιπτώσεις, η εποπτεία της τήρησης των υποχρεώσεων που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 4 ή σε κάθε άλλη εφαρμοστέα κοινοτική διάταξη ασκείται σε ενοποιημένη βάση σύμφωνα με την οδηγία 92/30/ΕΟΚ.

3. Τα κράτη μέλη έχουν τη δυνατότητα να μην επιβάλλουν την άσκηση εποπτείας όσον αφορά την τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπονται στα άρθρα 3 και 4 και σε κάθε άλλη εφαρμοστέα κοινοτική διάταξη, σε μεμονωμένη ή εν μέρει ενοποιημένη βάση όταν πρόκειται για πιστωτικό ίδρυμα το οποίο, ως μητρική επιχείρηση, υπάγεται σε εποπτεία σε ενοποιημένη βάση και για τις θυγατρικές του εν λόγω ιδρύματος οι οποίες υπάγονται στην έγκριση και εποπτεία τους και συμπεριλαμβάνονται στην εποπτεία σε ενοποιημένη βάση.

Η ίδια δυνατότητα προβλέπεται και όταν η μητρική επιχείρηση αποτελεί χρηματοπιστωτική εταιρεία εγκατεστημένη στο ίδιο κράτος μέλος με το πιστωτικό ίδρυμα, υπό τον όρο ότι η εν λόγω εταιρεία υπάγεται στην ίδια εποπτεία με αυτή που ασκείται επί των πιστωτικών ιδρυμάτων.

Και στις δύο προαναφερόμενες περιπτώσεις, εάν γίνει χρήση της εν λόγω δυνατότητας, πρέπει να ληφθούν μέτρα για να εξασφαλιστεί η ικανοποιητική κατανομή των κινδύνων εντός του ομίλου.

4. Σε περίπτωση που πιστωτικό ίδρυμα, του οποίου η μητρική επιχείρηση είναι πιστωτικό ίδρυμα, έχει λάβει άδεια λειτουργίας και είναι εγκατεστημένο σε άλλο κράτος μέλος, οι αρμόδιες αρχές που έχουν χορηγήσει την άδεια απαιτούν την τήρηση των υποχρεώσεων που ορίζονται στα άρθρα 3 και 4 σε κάθε άλλη εφαρμοστέα κοινοτική διάταξη, σε μεμονωμένη ή, κατά περίπτωση, σε εν μέρει ενοποιημένη βάση.

5. Παρά τις απαιτήσεις της παραγράφου 4, οι αρχές που είναι αρμόδιες για τη χορήγηση άδειας λειτουργίας σε θυγατρική μητρικού πιστωτικού ιδρύματος εγκατεστημένου σε άλλο κράτος μέλος μπορούν να μεταβιβάζουν μέσω διμερούς συμφωνίας, την ευθύνη της εποπτείας της τήρησης των υποχρεώσεων που ορίζονται στα άρθρα 3 και 4 και σε κάθε άλλη εφαρμοστέα κοινοτική διάταξη στις αρμόδιες αρχές που έχουν χορηγήσει την άδεια λειτουργίας στη μητρική επιχείρηση και ασκούν την εποπτεία της. Η Επιτροπή και η συμβουλευτική επιτροπή τραπεζών πρέπει να ενημερώνονται για την ύπαρξη και το περιεχόμενο τέτοιων συμφωνιών.

Άρθρο 6

Μεταβατικές διατάξεις σχετικά με τα ανοίγματα που υπερβαίνουν τα προβλεπόμενα όρια

1. Εάν, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας οδηγίας στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*, ένα πιστωτικό ίδρυμα έχει ήδη αναλάβει άνοιγμα ή ανοίγματα που υπερβαίνουν είτε τα όρια των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων είτε το συνολικό όριο των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων, όπως προβλέπονται στην παρούσα οδηγία, οι αρμόδιες αρχές απαιτούν από το ενδιαφερόμενο πιστωτικό ίδρυμα να λάβει τα αναγκαία μέτρα για να επαναφέρει το εν λόγω χρηματοδοτικό άνοιγμα ή σύνολο ανοιγμάτων στο επίπεδο που προβλέπουν οι διατάξεις της παρούσας οδηγίας.

2. Η διαδικασία για την προσαρμογή του χρηματοδοτικού ανοίγματος ή του συνόλου ανοιγμάτων στο επιτρεπόμενο επίπεδο θα πρέπει να καθορίζεται, να εγκρίνεται, να εφαρμόζεται και να ολοκληρώνεται εντός προθεσμίας που οι αρμόδιες αρχές θεωρούν ενδεδειγμένη λαμβάνοντας υπόψη τις αρχές της ορθής διαχείρισης και του θεμιτού ανταγωνισμού. Οι αρμόδιες αρχές θα πληροφορούν την Επιτροπή και τη συμβουλευτική επιτροπή τραπεζών για το χρονοδιάγραμμα της γενικής διαδικασίας που έχει καθορισθεί.

3. Τα πιστωτικά ιδρύματα δεν μπορούν να λάβουν μέτρα που έχουν ως αποτέλεσμα την αύξηση των ανοιγμάτων που προβλέπονται στην παράγραφο 1 σε σχέση με το ποσό στο οποίο είχαν ανέλθει κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας οδηγίας στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

4. Η προθεσμία που καθορίζεται δυνάμει της παραγράφου 2 λήγει, το αργότερο, στις 31 Δεκεμβρίου 2001. Τα ανοίγματα μεγαλύτερης διάρκειας, τους συμβατικούς όρους των οποίων υποχρεούται να τηρεί το δανειοδοτούν πιστωτικό ίδρυμα, μπορούν να συνεχισθούν μέχρι τη λήξη τους.

5. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 1998, τα κράτη μέλη μπορούν να αυξήσουν το όριο που ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 σε 40 % και το όριο που ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 σε 30 %. Στις περιπτώσεις αυτές και με την επιφύλαξη των διατάξεων των παραγράφων 1 έως 4, η προθεσμία μέσα στην οποία τα υφιστάμενα ανοίγματα, κατά τη λήξη αυτής της περιόδου, πρέπει να επανέλθουν στα επίπεδα που προβλέπει το άρθρο 4, λήγει στις 31 Δεκεμβρίου 2001.

6. Εφόσον πρόκειται για πιστωτικά ιδρύματα των οποίων τα ίδια κεφάλαια σύμφωνα με τον ορισμό του άρθρου 2 παράγραφος 1 της οδηγίας 89/299/ΕΟΚ δεν υπερβαίνουν τα 7 εκατομμύρια Ecu και μόνο στην περίπτωση τέτοιων ιδρυμάτων, τα κράτη μέλη δύνανται να παρατείνουν τις προθεσμίες της παραγράφου 5 κατά πέντε έτη. Τα κράτη μέλη τα οποία κάνουν χρήση των διατάξεων της παρούσας παραγράφου μεριμνούν για την αποφυγή στρεβλώσεων του ανταγωνισμού και ενημερώνουν την Επιτροπή καθώς και τη συμβουλευτική επιτροπή τραπεζών για τα μέτρα που λαμβάνουν προς το σκοπό αυτό.

7. Στις περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραγράφους 5 και 6 ένα άνοιγμα μπορεί να θεωρείται ως «μεγάλο» εφόσον η αξία του ισούται με ή υπερβαίνει το 15 % των ιδίων κεφαλαίων.

8. Έως τις 31 Δεκεμβρίου 2001, τα κράτη μέλη μπορούν να εφαρμόζουν, αντί της συχνότητας κοινοποίησης μεγάλων ανοιγμάτων που προβλέπεται στο άρθρο 3 παράγραφος 1 δεύτερη περίπτωση, συχνότητα κοινοποίησης τουλάχιστον δύο φορές το έτος.

9. Τα κράτη μέλη μπορούν να εξαιρούν πλήρως ή εν μέρει από το πεδίο εφαρμογής του άρθρου 4 παράγραφοι 1, 2 και 3 τα ανοίγματα τα οποία αναλαμβάνει πιστωτικό ίδρυμα και τα οποία συνίστανται σε ενυπόθηκα δάνεια όπως ορίζονται στο άρθρο 11 παράγραφος 4 της οδηγίας 89/647/ΕΟΚ συναπτόμενα εντός οκτώ ετών από την ημερομηνία που ορίζεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1, καθώς και τις συναλλαγές χρηματοδοτικής μίσθωσης όπως ορίζονται στο άρθρο 11 παράγραφος 5 της οδηγίας 89/647/ΕΟΚ συναπτόμενες εντός οκτώ ετών από την ημερομηνία που προβλέπεται στο άρθρο 8 παράγραφος 1, ανερχόμενα και στις δύο περιπτώσεις μέχρι του 50 % της αξίας του οικείου ακινήτου.

10. Με την επιφύλαξη των διατάξεων της παραγράφου 4 και έως τις 31 Δεκεμβρίου 1998, η Πορτογαλία μπορεί να εξαιρεί πλήρως ή εν μέρει από την εφαρμογή των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 4 τα ανοίγματα τα οποία έχει αναλάβει πιστωτικό ίδρυμα έναντι της πορτογαλικής εταιρείας ηλεκτρισμού (EDP) και της Petrogal.

Άρθρο 7

Μεταγενέστερες τροποποιήσεις

1. Οι τεχνικές τροποποιήσεις σχετικά με τα κατωτέρω σημεία της παρούσας οδηγίας θεσπίζονται σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στην παράγραφο 2:

— αποσαφήνιση των ορισμών προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι εξελίξεις που παρατηρούνται στις χρηματοπιστωτικές αγορές,

— αποσαφήνιση των ορισμών ώστε να εξασφαλιστεί η ομοιόμορφη εφαρμογή της παρούσας οδηγίας,

— ευθυγράμμιση της ορολογίας και της διατύπωσης των ορισμών προς μεταγενέστερες αποφάσεις που αφορούν τα πιστωτικά ιδρύματα και συναφή θέματα,

— αποσαφήνιση των απαλλαγών που προβλέπονται στις παραγράφους 5 έως 10 του άρθρου 4.

2. Η Επιτροπή επικουρείται από την επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 22 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο της οδηγίας 89/646/ΕΟΚ.

Ο αντιπρόσωπος της Επιτροπής υποβάλλει στην εν λόγω επιτροπή σχέδιο των ληπτέων μέτρων. Η επιτροπή διατυπώνει τη γνώμη της για το σχέδιο αυτό μέσα σε προθεσμία που μπορεί να ορίσει ο πρόεδρος ανάλογα με τον επείγοντα χαρακτήρα του θέματος. Η επιτροπή αποφασίζει με την πλειοψηφία που προβλέπεται στο άρθρο 148 παράγραφος 2 της συνθήκης, για την έκδοση των αποφάσεων που καλείται να λάβει το Συμβούλιο μετά από πρόταση της Επιτροπής. Κατά την ψηφοφορία στην επιτροπή, οι ψήφοι των αντιπροσώπων των κρατών μελών σταθμίζονται σύμφωνα με το προαναφερόμενο άρθρο. Ο πρόεδρος δεν λαμβάνει μέρος στην ψηφοφορία.

Η Επιτροπή θεσπίζει τα σχεδιαζόμενα μέτρα όταν είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής.

Όταν τα σχεδιαζόμενα μέτρα δεν είναι σύμφωνα με τη γνώμη της επιτροπής, ή ελλείψει γνώμης, η Επιτροπή υποβάλλει χωρίς καθυστέρηση στο Συμβούλιο πρόταση σχετικά με τα ληπτέα μέτρα. Το Συμβούλιο αποφασίζει με ειδική πλειοψηφία.

Εάν το Συμβούλιο δεν αποφασίσει εντός τριών μηνών από την ημερομηνία υποβολής της πρότασης, τα προτεινόμενα μέτρα θεσπίζονται από την Επιτροπή.

Άρθρο 8

Τελικές διατάξεις

1. Τα κράτη μέλη θέτουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν με την παρούσα οδηγία την 1η Ιανουαρίου 1994. Ενημερώνουν αμέσως την Επιτροπή σχετικά.

Όταν τα κράτη μέλη θεσπίζουν τις εν λόγω διατάξεις, οι τελευταίες αυτές περιέχουν παραπομπή στην παρούσα οδηγία ή συνοδεύονται από μια τέτοια παραπομπή κατά την επίσημη δημοσίευσή τους. Ο τρόπος της παραπομπής καθορίζεται από τα κράτη μέλη.

2. Τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή το κείμενο των ουσιωδών διατάξεων εσωτερικού δικαίου που θεσπίζουν στον τομέα που διέπεται από την παρούσα οδηγία.

3. Έως ότου θεσπιστούν κοινοτικές νομοθετικές διατάξεις όσον αφορά την εποπτεία των μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων σχετικά με δραστηριότητες οι οποίες κυρίως υπόκεινται στους κινδύνους της αγοράς σε ενοποιημένη ή μη ενοποιημένη βάση, οι αρμόδιες αρχές θα αντιμετωπίζουν τα ανοίγματα αυτά βάσει μεθόδων που θα καθορίσουν λαμβάνοντας υπόψη την ιδιαίτερη φύση αυτών των κινδύνων.

Άρθρο 9

Η παρούσα οδηγία απευθύνεται στα κράτη μέλη.